

„Soča“

Izhaja vsak petek o pol dne in velja s prilogo „Gospodarski List“ vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana: vse leto gld. 4-40, pol leta 2-20, četrť leta 1-10. Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poština. Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se uglasijo pri upravnistvu. „Prizorec“ izhaja vsakih 14 dni vsak drugi terek in velja za celo leto 80 kr. „Gospodarski List“ izhaja in se prilaga vsak mesec v obsegu 16 strani. Kadar je v petek praznik, izide lista že v četrtek.

S O Č A

(Izdaja za deželo.)

Oznani la

in „POSILANICE“ plačujejo se za petstopno polit-vrsto: 8 kr., če se tiskajo 1 krat, 7 2 6 3 Večkrat — po pogodbi. — Za večje črke po prostoru. Posamične številke dobivajo se v tobakarnah v Nunski ulici in v Šolski ulici, v Trstu pri Lavrenčiču nasproti velike vojašnice in pri Pipanu v ulici Ponte della Fabra po 8 kr. Dopisi pošiljajo naj se urednistvu, naročnina in reklamacije pa upravnistvu „Soča“. — Neplačanih pism urednistvo ne sprejema. — Rokopisi se ne vračajo. Urednistvo in upravnistvo je v Gosposki ulici 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik Dragotin Strucelj.

— „Bog in narod!“ —

Tiska in zalaga „Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Krmpotič).

Volilei!

Volilna shoda, ki sta se vršila na povabilo društva „Sloga“ v Gorici dne 22. februarja za veliko posestvo ter 25. februarja za kmečke občine, postavila sta soglasno z vsemi glasovi navzočih volilcev kandidata za državni zbor v imenovanih skupinah, in sicer za kmečke občine, ki volijo 15. marca

Alfred graf Coronini-Cronberg,

posestnik v Gorici;

za veliko posestvo, ki voli 22. marca

Alfred graf Coronini-Cronberg,

posestnik v Gorici.

Na volilnih je zdaj leželo, da se prav gotovo udeležijo volitev ter da vsi brez izjeme oddajo svoj glas navedenemu kandidatu.

Nikogar naj ne moti to, da je Alfred graf Coronini postavljen kot kandidat v dveh skupinah. — Pri volitvi v kmečkih občinah se zagolovi mandat grofu; pri volitvi v velikem posestvu se zagolovi mandat Slovencem po grofu. — Pri prvi volitvi gre za to, da si moža ohranimo; pri drugi pa za to, da si po tem možu, katerega vsak Slovenec visoko čišla, mandat obvarujemo. — Kar bo treba potem storiti, ozanim se volilcem za časa, ter se volilci povahajo, da si določijo tretjega kandidata.

Za zdaj naj velja geslo: vsi na volišče, vsi za postavljene kandidata! V Gorici, 25. febr. 1897.

Društvo „Sloga“.

Prva zmaga.

Dne 10. t. m. se je vršila na Gorickem volitev enega državnega poslance nove pete kurije, prvič po ožvolitvenjenju te volilne skupine. Volilo se je v Boleu, v Tolminu, v Cerknem, v Gorici, v Gradiscu in v Sežani. Natančen izkaz o uspehu prinašamo na drugem mestu.

Z izdatno večino glasov je bil izvoljen veleč. g. dr. Anton Gregorčič, kandidat polit. društva „Sloga“, voditelj slovenskega naroda na Gorickem.

Da je zmagal slovenski kandidat, to je pač naravno, saj imamo Slovenci dvetretjinsko večino v deželi in torej v enakem razmerju večino volilnih mož. Ali je torej opravičen povod, da bi slavili to zmago še na izreden način, s posebnim čankom na prvem mestu?

In vendar!

Da, dovolj je razlogov, da se veselimo zmagi, izbojevale v sedanjih odnosih in proti tolikim sovražnikom in spletkarstvom.

Prvi poslanec, ki je bil izvoljen v tej deželi, je naš. To nas ostražuje v pravih borbi, da si priborimo poleg drugega tudi tretjega — v veleposestvu 22. t. m. Začetek je dober, in to je že pol zagotovila ugodnega konca. Prva zmaga nas ogreva in navdušuje, da se vržemo z vso silo v vrtnice daljnega volilnega boja; in tako nastopanje je najboljšje znamenje končne zmagi, če tudi po trudoplnem, vstrajnem in požrtvovalnem delovanju.

Drug razlog našemu radovanju je ta, da smo spoznali pri tej priliki, s katerimi in s kakšnimi nasprotniki imamo opraviti: iz tega spoznanja moremo sami posneti nauk, kakó se nam ho zanaprati boriti proti onim, ki so nam pokazali pri tej priliki svoje pravo lice.

Nasprotnike v laškem židovsko-liberalnem taborju poznamo sicer že prav dobro, vendar so se nam pokazali pri tej priliki še od druge, deslej malo znane

strani. Ti ljudje so vedeli, da imajo v tej volilni skupini veliko manjšino, vendar niso zgubili upanja v zmago. Postavili so svojega kandidata in delovali z vsemi možnimi silami, kakor da bi sami verjeli v možnost končnega ugodnega uspeha. Kakó naj bi bilo kaj takega mogoče?

In vendar je takó; oni so upali, da zmaga laško-liberalni kandidat ukljub večini 80-90 slovenskih glasov. Svoje upanje so nastanjali na razne činitelje, katerih moč pa se je razbila v prazen nič kakor pone razburkanih morskih valov ob strmih pečinah našega sivega Krasa.

Nastanjali so se na svoje verne zaveznike — laške „katoličane“, na liste velepobožne duše, ki so pripravljene vsak hip dati dobre nauke nam Slovencem, kakó treba postavljati vero pred narodnost. Tu je slo za volitev med uзорnim katoliškim duhovnikom, profesorjem dogmatike v gorickem senušcu, in pripoznanim laškim liberalcem, ki prisega na evangelij, kateremu so kumovali tudi goriski krivonosci. Ali niti s prestom niso gautili, dasi imajo v Furlanji odločujočo moč, da bi zaprečili izvolitev takega liberalca, pač pa so stali z liberalci v isti sovražni vrsti proti brezmadežnemu katoliškemu možu, ker je — Slovenec. Takó se kažejo v praksi njih nauki o veri in narodnosti. Vč menida ni treba reči. Dostavljamo še, da glasilo goriskega-katoliškega društva, kateremu podpredsednik je slovenski škof, je suhoparno objavilo izid volitve, kakor naznanja kak maloverden dogodek iz devete dežele. — Mi smo te ljudi poznali že davno; upamo, da vsled tega dejstva jih bodo zmagrej prav cenili tudi tisti kročki Slovenci, ki so doslej vse preveč verjeli njih licemerstvu. — Laški liberalci so torej z gotovostjo računali na pomoč teh prvohoriteljev za sveto katoliško stvar — so jo tudi dobili v polni meri.

Toda tolika pomoč se ni bila zadostna, da bi mogli upati na ugoden uspeh. Poslužili so se še drugih, deslej v kroniki naših volilnih bojev nečuvnih sredstev — s kupovanjem slovenskih volilnih mož. O tej ostudni kupčiji govorimo namreče na drugem mestu. — Toda varali so se h ljubeznivi nasprotniki naši, kajti niti enega glasov niso pridobili. Čast našim volilcem, ki so se značajno upri takim sleparskim skušnjavam, takim gdim naskokom na njihovo pošteno ime.

Od te strani torej niso našli poslušnih ušes, pač pa jih je naša slavna vlada kar obsipala z dobrohotnostjo. Tudi o tem govorimo obširneje na drugem mestu, ker je zelo važen čin, ki povzroča veliko več nego smo Slovenci pričakovali. Da nas naša domača vlada ne ljubi, to smo vedeli; ali da bi bila kmalu dala Lahom večino v volilni komisiji, kaj takega ni nikdo sanjal.

Zdaj nam je jasno, v kakošni vodi plavamo! Bodi! Hvala! Bomo pač plavali, saj so dovolj žilave naše roke in vsake mlake se tudi ne plašimo, da bi je srčno ne preplavali do zaželjenega cilja.

In zmagali smo! ukljub vsem takim naporom nasprotnikov, zmagali sijajno! Slovenski volilci so dokazali vsemu svetu, da niso pristopni mamljivemu nasmehevaju zlatega teleta in da se ne dajo terorizovati od nikogar. Slava takim volilcem! Staro slovensko poštenje je ohranilo svoje lice, značajnost naših mož je podrla v prah vsa nasprotna spletkarstva.

To so teltni razlogi, da se mora veseliti zmage 10. t. m. vsak Slovenec, če tudi je bil naprej gotov dobrega uspeha. In temu odkritosrčnemu veselju

dajemo še enkrat odduška tudi mi z oduševljenim vsklikom: Čast našim volilcem! Naprej po poti zmagi tudi 16. in 22. t. m.! Bog z nami!

Čimbolj se je bližal dan volitve, tembolj se je videlo, da Lahi upajo na zmago, ali vedno bolj so prihajala na dan tudi sredstva, s katerimi so menili doseči svoj namen. — Že pred par meseci so nam namignili iz prijaznih italijanskih krogov: „Pazite na V. kurijo, kajti denarja ho kot peska, da bi prenamili slovenske volilce!“ — Pozneje se je govorilo: Iz Trsta je došlo na razpolago 3000 gld. za kupovanje slovenskih glasov. Nekdo naših pa je slišal v Furlanji: „Moramo zmagati! Vsaka občina (!) je pripomogla s 50 gld. za uresničenje tega namena!“

Koliko točnosti je bilo na 4-ih govoricah? Prav veliko! Dokazalo se je, da nasprotniki so imeli veliko denarja na razpolaganje in da so res skušali kupovati slovenske glasove. — Iz Koruina je došel lahonski upator v Brda; jednemu volilec v Medani je ponudil 50 gld. za glas, toda ta je dejal, da njegov glas ni na prodaj tudi za 1000 gld. ne, ker ni le njegov, marveč petih sto občinarjev.

Tako kupčijo na Krasi in v Brdih je prevzel znani Anton m. Obizzi. V petek in soboto je obhodil Kras in ponudil volilecu po 10-30 gld. samo za to, da bi ostali doma. V Sežani je bil pri znanem notarju Battabenu, vročenat Italijanu. Po kaj je sel k njemu? — Ljudem je pripovedoval, da ga je poslala na Kras goriska duhovščina (!), ki noče, da bi bil izvoljen Gregorčič soglasno. On ho sicer gotovo izvoljen, zato da lahko nekaj volilcev ostane doma. — Nekaterim drugim pa je pripovedoval, da v slučaju, če dr. Gregorčič pade, pojdejo vsi volilci s Krasa v Trst, kjer dobé še poseben „senk“. — Obizzijev sin je enako govoril v Štjaku. — Toda ne oče ne sin nista ušla ne enega volilca v svojo mrežo.

V ponedeljek se je peljal Obizzi v Trieste, v Kanadu se je drznil stopiti celo k spoštovanemu g. Garlattiju in mu ponudil za glas 30 gld. Gospod G. je Obizzija z zamerevanjem odposlil. Zdi se, da dva volilca v Anzovem sta prejela od njega po 10 gld. (glej natančneje o tem pozneje). — Ko se je Obizzi vračal skozi Kanal, je doživel prav zahtozno presenečenje. Voznik je vozil po lagoma, a pred koncem se je ponikal neki Kanalec, držeč kistku metlo z napisom: 30 gld. *) Kanalec so dožveli s tem najlepši dan letošnjega pusta v postu. — Obizzijeva žena pa je povedala nekemu Kraševcu, ki se je izdal za volilnega moža, da imajo silno veliko denarja na razpolago, in mu prigovarjala, naj se pelje (— voz da plača ona —) za Obizzijem na Kanalsko, ker gotovo napravita dobro kapeljo. Na koncu pa, je dejala gospa narkeza, dobimo se velik „senk“, kateri bomo delili. — Ali ne, da je vrl človek ta „jedini slovenski zemljemerec“ in „prvi slovenski tiskar“ Anton m. Obizzi v Gorici? In Slovenci smo pronaio hvalčevo ljudstvo, da smo dobili iz laškega markeza slovenskega „megega grofa“! No, „mejni grof“ ho imel opravila s kazenskim sednikom, kajti neodpustno bi bilo, ako bi mirno gledali, kakó hude tujci demoralizovali naše slovensko ljudstvo, ki doslej se ni bilo vajeno, kupčevati z volilno pravico.

Toda čast našim volilcem! Niti enega ni omanilo zlato tele! Naj bi se vsekdar takó izjavili vsi enaki sovražni sleparski poskusi!

Zdaj pa naj sledi nekoliko besed o volilnih samih.

O volitvi v Gorici, ki se je vršila v deželni hiši, smo prejeli naslednje poročilo: Dasi je v tem volilnem okraju 122 slovenskih in le 48 furlanskih volilnih mož, vendar so upali Lahi na — čujte in strnite! — večino v volilni komisiji. Vlada komisar g.

*) O tem dogodku smo slišali še lepšo varijanto. Frosimo točnega poročila. Ured.

Prinzig je pri tej priliki prvič uporabil doslej neznanu sredstvo, namreč, da je dal zapreti vrata takoj ob 9. uri, dokler se je sestavljala volilna komisija; veliko volilcem so zaprli vrata pred nosom, da so morali ostati na stopnicah. Laški volilci so bili večinoma v dvoranah, Slovencev pa je po navadi manjkalo mnogo, ostali so zunaj. Vendar so bili izvoljeni trije Slovenci v komisijo, in sicer gg. vikarj Josip Masera, župnik Janez Kožre in nadučitelj Miha Zega.

Na to je poklical vladin komisar — vsi Slovenci so kar debelo pogledali! — tri Italijane v komisijo — in sicer gg. Pateraoli Giuseppe, Le Lièvre Giuseppe iz Gorice in Perco Antonio iz Ločnika. Teh šest članov volijo sedmega ali niso se zjednili. Zato ga je moral imenovati vladin komisar in sicer je poklical onega, katerega so hoteli imeti trije Italijani, namreč gospodu Rubbia, župana na Vogerskem, ki je sicer slovenski zupan in pravičen, ali vendar Italijan, ki ima brata celo v mestni službi. Pri volitvi predsednika je glasoval g. Rubbia za vikarija Masera, ki je bil torej izvoljen. Tu so ostali trije Italijani začuden: „Ma come Signor Rubbia Ella non tiene con noi?“ (Ali kakó, vi gospod R., ne držite z nami?)

Evo skrajno možne predznosti! Slovenci imamo 122 volilnih mož, Lahi le 48, a hoteli niso nič manj in nič več nego večino v volilni komisiji. Vlada komisar je imenoval štiri člane po želji Italijanov. Ta čin od vladne strani si Slovenci dobro zapišemo za uho. Radovedni smo, ali ho isli vladin komisar imenovati tri Slovence v volilno komisijo 18. t. m. Ako se to ne zgodi, nam ho Slovincem jasno, kakó nam je misliti in soditi.

Ali čujte, kaj se je primerilo! Ko je bil izvoljen predsednikom gosp. Masera, zakričal je mestni zupan goricki: „Forrrra!“ (Ven!) Nastala je silna razburjenost in kmalu bi se bilo utegnulo zgoditi, da bi župan Venturi res zletel — „forrrra!“ Predsednik komisije ž. g. šera je župana primerno zavrnil! — Po tem dogodku bomo morali popraviti na vsjem mestu: ali je sploh še mogoče, da ostane tak človek na županskem sedežu deželnega glavnega mesta?

Volitev se je potem hitro in redno vršila. Dr. Gregorčič je dobil vseh 122 slovenskih glasov, laški kandidat dr. Waiz pa furlanskih 48 (— 44 goriskih in 4 ločniške —). Podkupovalci niso dobili torej niti enega glasov. — Zdi se, da dva volilca na Kanalskem sta bila omanjena, kajti obnašala sta se prav čudno; ko sta končno morala pokazati glasovnici, se je res pokazalo, da je napisala tuja roka ime — dr. Waiza. Govori se, da sta dobila po 100 gld., nekateri pa pravijo, da sta se prodala ceneje, le za 10 gld. No, morala sta si dati zapisati ime dr. Antona Gregorčiča in sta takó tudi volila. Naloga preiskovalnega sodnika ho, da poižve resnico. — Tudi neki volilec v Brdih je bil na prodaj; toda kupčija se je razdrila, ker je bil predrag, — zahteval je namreč samo milijoneček goldinarjev. (Potem bi, je dejal, sezidal v Gorici „Narodni dom“, v Brdih pa bi napravil vse potrebne ceste.) Ali ker Waizev agitator ni mogel obljubiti milijona, še manj pa dati, je srečno dobil dr. Gregorčič tudi ta glas, ki je bil v toliki nevarnosti.

Čast volilcem! Ta volitev pa nam bodi v pouk, da naši rojaki na deželi ne hodo volili nikdar več takih nezavednih in omejenih duš, kakoršna sta bila prej omenjena dva volilca s Kanalskega.

S Krasa so bili tudi došli glasovi, da se klatijo ondi laški agitatorji iz Gorice in iz Trsta ter podkupujejo volilce. Nismo sicer verjeli, da je mogoče kaj takega, kajti naši Kraševci, hvala Bogu, se niso Lahonom na prodaj, vendar je poslalo društvo „Sloga“ dva svoja zastopnika v Sežano. Ta dva poslanca sta spoznala takoj, da je bilo po Krasu res veliko sleparjev, ki so hoteli volilce podkupovati, ali da niso kupili niti enega. In res se je vršila volitev soglasno,

izvemši 6 socializtov z Nabrežine, iz Mavhinj in iz Zgonika. — Volilni komisiji je predsedoval komenski notar g. Karol Čibej. — Vlada komisar je poklical v komisijo tudi kolovodjo socializtov g. Podelaka (ki je zelenski čuvaj), kar je bilo prav. Radovedni smo torej toliko bolj na volitev 18. t. m., ako ho vladin komisar onako obziren do velikega števila slovenskih volilcev v mostu.

Zbrane volilce v Mahorčevci gostilni je zahvalil „Slogin“ zastopnik g. Andrej Gabršček v daljšem govoru, naglaševaje važnost te prve zmagi. Govoril je nekoliko tudi o socializmu in naglašal, da je celo dobro, ako je letos došlo na volišče 6 socializtov. Ta čin naj nam odpre oči, da bomo pazili na vse, kar se godi okoli nas, in da takó zaprečimo večje zlo, ki bi nas lahko drugod dohitelo. Vsled doslega brzogovnega naročila izvoljenega državnega poslance dr. Antona Gregorčiča je zahvalil volilce na uzorni disciplini in nevpogljivosti pred zapeljivci. Volilci so puzno poslušali in naposled viharuo zaklicali: živjo naš poslanec dr. A. G.

Isli govornik je spodbujal volilce k enaki soglasnosti 16. t. m. in izrekel trdno nado, da zmaga visokor, gosp. Alfred graf Coronini tudi v veleposestvu. — Potem bodo volili v kratkem isli volilni možje novega poslance, ki ho tretji med petimi. Povedal je dalje, da ogromna večna veljavulni glasov iz vse dežele (— na Krasu brez izjeme —) so za gosp. dr. H. Tumana, sedanjega doželnega odbornika. Izrekel je nado, da ho, ako ho postavljen g. dr. H. T. kandidatom, tudi ta volitev soglasna, — čemur so volilci viharno pritrjevali.

Po primernem in oduševljenem govoru volilca Albina Štreklja iz Škočjana je nabirala vrla g. čna Masa Dolenceva za družbo sv. C. in M. ter nabrala precej izdatno svotico. Čast možatva volilcem našega sivoga Krasa!

V Boleu, v Tolminu in v Cerknu je bila volitev soglasna, t. j. dr. Gregorčič je dobil vseh 73 glasov, v B. 11, v T. 44, v C. 18. — V gradiscanskem okraju je dobil Gregorčič 11 slovenskih glasov, druge je dobil dr. Waiz, razum dveh ki sta volila Buajtija.

Natančen izkaz o uspehu volitve je ta-le:

	Upisanih:	Volilo je:	Gregorčiča:	Waiza:
Gorica (mesto)	44	43	—	43
okraj	227	127	122	5
Tolmin	44	44	44	—
Bole	11	11	11	—
Cerkno	18	18	18	—
Gradisce	138	138	11	125
Sežana	57	56	50	—
Skupaj	439	437	250	173

Večje gosp. dr. Anton Gregorčič je dobil torej 83 glasov večine. — Socialist Marn je ujel 6 glasov (v Sežani), v Gradiscu pa sta odpadla dva glasova na Buajtija.

DOPISI.

Iz goriske okolice. Čudno se mi dozdeva, da to, kar so pisali že pred več časom laški in nenski časniki, ni nobenemu slovenskemu listu znano, t. j. da je Nj. Vel. presvili česar odklikavo našega rojaka Petra Kerševana, posestnika iz Oseveleka pod Gradiscem v županiji Renče, s srebrnim križcem za zasluge — in sicer za zasluge v trtoraji. Častitavo iz srca vrlému trtorajcu! Vsakdo, ki pozna našega Petra in je videl njegove nasade ameriskih trt, mora priznati, da je podeljeno mu odklikovanje v resnici zaslužil.

Peter Kerševan je zelo praktičen in izobražen trtorajec, čvrste in krepke postave — „pravi kmet“, kakor se sam rad nazivlja. Veliko preglavico mu je delala že od začetka trtna us, o kateri je mnogo slišal in čital. Bal se je je bolj kot poletne tote. Prikazala se je ta kvarljivka tudi v njegovem lepem vinogradu, ki mu je dajal vsako leto tolik pridelek, da je prav lepo izhajal in si nakupil zemljišča ter postal imovit posestnik v Oseveleku. Dasi mu je uničila trtna us lep vinograd, ni zgubil poguma. Kupil je drugi

hrček, ter ga s svojo žaljavo roko preobrazil v krasen vinograd z nasadom ameriških trti, v koje je cepil domačo trto. Pretečeno jesen so bile trte v tretjem peresu in že je pridelal do 70 hl izvrstnega vina. Kdor je videl ta vinograd, ne more se mu načuditi. Razni strokovnjaki in visoke osebe naše dežele so ga pretečeno leto ogledovali in sleherni se je pohvalno izrekel glede racionalne in praktične uredbe istega. Zeleti bi bilo, da bi naš Peter imel mnogo posnemovalcev, ki bi se ne plašili dela in truda in blagostanje bi bilo pri nas doma!

Kakor sem izvedel, izroči srebrni križec odkovcau c. kr. okraj. glavar v navzočnosti g. deželnega glavarja in druge gospode prihodnjo nedeljo v županstvenem uradu v Renčah.

Z Nabrežine. — Naše vrlo pevsko društvo „Nabrežina“ je pričelo 21. pr. m. veliko veselico z jako zanimivim vspeedom. Pozdrav gosp. predsednika Čaharje, ki je bil na vsp. redu kot prva točka, segel je v srca vseh pričujočih. Moški zbor, ki je potem nastopil, izvršil vse točke jako precizno, kakor tudi mešani zbor, ki je moral na splošno zahtevati več točk ponavljati. Tu bodi izrečena posebna pohvala pevovodji g. Tancetu, ki je tako dobro uveščal zlasti dekleta, ki se nikdar niso javno nastopile, a vendar svojo nalogo tako dobro izvršile. Vse dekleta so imela trakovce narodnih barv okoli pasu, s čemer so pokazale, da ljubijo svojo narodnost in svoj materinski jezik.

Solist g. Alojzij Milič je uprav iznenadil poslušalce s svojim krasnim glasom. Pohvaliti moramo tudi deklamacijo „Roza med trnjem“, katero je govorila gospodična Fani Smolen s krasnim naglasom.

Tudi igra je bila jako dobro izvajana; sploh je bilo med navzočimi vse polno hvale. Po končanem vspeodu se je začel ples, ki je v najlepšem redu trajal do 5. ure v jutro. Živela „Nabrežina“!

Osmace in razne novice.

Volitei veleposestniki! Na Vas so obrnena oči vseh zavednih rodoljubov na Goriškem. Od Vas pričakujemo zmage v prvi skupini, ki bo volila v ponedeljek 22. t. m. V Vaših rokah je zmaga in zmagate prav gotovo, ako se vsi udeležite volitve osebno ali s pooblastilom in ako osanele vsi zvesti svojemu dosedanjemu zastopniku, grofu Alfredu Coroniniju. Naj Vas ne moti to, da je v imeniku par neslovenskih imen več kot slovenskih. Ta imena ne bodo odločevala, odločevali boste Vi. Posnemajte lep zgled slovenskih volilcev v peti skupini, ki so vsi prišli na volitve in vsi volili v „Sloginem“ smislu, isvzemši par demokratov, ki so pa prej očitno izjavili, da ne bodo z narodom, ki — jih je rodil. — Ostanite zvesti svojemu rodu, pridite vsi, volite vsi, volite Alfreda grofa Coroninija. — Pridite oddaljeni že prejšnji večer, in bližnji v ponedeljek zgodaj, da boste vsi navzročje že takrat, ko se ho komisija volila. — Volilci veleposestniki! Od Vas je odvisno, kako se bo sodilo na Dunaju o naši deželi: ali da je po večini slovenska, kakor je res, ali da je italijanska, kakor ni res. — Od Vas je odvisno: ali bomo imeli Slovenci na Dunaju tri zastopnike, kakor tirja pravica, ali le dva, kar bi bilo krivično. — Potegnite se za svojo pravico, za svojo čast. — Izdajice naj ne bo med Vami! nemarneža naj ne bo v Vaši sredi!

Vse rodoljube v deželi opozarjamo na veliko važnost volitve v velikem posestvu ter jih rotimo, naj bo v teh dneh vsakdo agitator za pravično in srečno stvar, za izvolitev našega slovenskega, katoliškega kandidata nasproti liberalnemu Lahu, od katerega ne moremo pričakovati, da bo branil našo pravico in našo korist. V tork objavimo popravljeni imenik veleposestnikov v „Primorcu“; a danes že prosimo volilce in prosimo vse rodoljube, naj skrbijo, da se noben naš glas ne izgubi. Nikakor ne dajati pooblastil ljudem, katerih ne poznate, le popolnoma zanesljivim osebam in društvu „Sloga“. Kdor ne more priti osebno na volišče, naj ne čaka do zadnjega dne s pooblastilom, marveč naj ga izroči kmalu zanesljivim rokam. Rodoljubi! vsi na delo! Tu gre za veliko reč! Večina med goriškimi državnimi poslanci, katero moremo doseči, je vredna, da se vsakdo na vso moč za njo potrudji!

Popravljeni imenik volilcev veleposestnikov objavil je vladni list „Osservatore Triestino“ dne 10. t. m. Iz njega smo poznali, da vsled vloženih reklamacij od slovenske in italijanske strani je namestništvo izbrslo 8 slovenskih in 12 italijanskih vo-

lilcev, ki so bili vpisani v prvotnem imeniku z dne 3. februarja, a vpisalo je 16 slovenskih in 22 italijanskih volilcev, ki se niso nahajali v prvem imeniku. Po tem takim smo Slovenci pridobili 8, Italijani pa 10 volilcev, tako da razmerje med nami in njimi je premenilo samo za 2 glasa ujm v korist. Po površnem pregledu novega imenika smo spoznali, da so bile nekatere naše reklamacije po pomoli zavrnjene in nekatere nasprotno po pomoli sprejete, ter se nadejamo, da c. kr. namestništvo, svojo pomoto spoznavši, popravi to uradnim potom. Dve rešitvi delata na nas utis, kakor ne bi si bilo dalo c. kr. namestništvo zaostane skrbni, da bi prišlo stvari do dna; zato jih naznamo osrednji vladi ter si jih prihranimo za protest na državni zbor.

Volilcem v kmečkih občinah priporočamo, naj že doma izpolnijo glasovnice takó-le:

Alfred graf Coronini-Cronberg, v Gorici.

Gg. duhovniki, učitelji in drugi razumniki naj pazijo že naprej na one, ki sami ne znajo dobro pisati, da bodo glasovnice pravilno izpolnjene. — V Gorici bi bila komisija kmalu uničila dva glavoša, ki je bilo zapisano le: Anton Gregorčič in ne Dr. Anton Gregorčič. — Prosimo torej pozornosti!

Izstop slovenskih poslancev iz dežel. zbora. — Odbor „Slov. jez.“ nam je poslal to-le izjavo:

„Gledé na to, da so deželni poslanci z izvolitvijo sprejeli od slovenskih volilcev goriške dežele neomejeno oblast, zastopali cel slovenski narod na Goriškem, ki je brez izjeme katoliške vere, ter v prospeli in blagor njegov delovati v istem deželnem zboru, in po svoji modrosti vse ukrenili, kar bi vlegnilo slovenskemu narodu na Goriškem koristiti. — Izjavlja podpisani odbor, da popolnoma odobruje postopanje, posebno pa izstop slovenskih deželnih poslancev iz deželnega zbora, zlasti zato, ker je bil nam temu izstopu zadržani velikanski gnetni škodo in sploh odstraniti zaliranje slovenskega naroda na Goriškem.“

S tem možatim postopanjem so oni izpolnili svojo od volilcev izročeno nalogo ter pridobili si hvaležnost njegovo, a sebi ohranili čisto vest, ker so branili narodove pravice, kakor brani levinja svoje mladice.

Odbor polit. društva „Slovenski Jez.“ v Brdih, 1. marca 1897.

Andrej Žnidarčič, preds. l. r. — Stefan Valentincič, podpr. l. r. — Andr. Gergolet, tajnik l. r. — Anton Zuechatti, blagajnik l. r. — Miha Zamar, odbornik l. r. — Martin Kabaj, odbornik l. r.

Zupanstvo v Smarijah je poslalo gosp. dr. Henriku Tuma to-le izjavo:

„Preblagorodni gospod! Počastli se podpisano zupanstvo Vam udano naznaniti, da je starešinstvo občine Smarje v svoji redni seji dne 28. februarja t. l. soglasno izreklo Vam, kakor tudi Vašim gg. slovenskim tovarišem, zahvalo za neumorno delovanje v deželnem odboru in zboru. Le tako neustrašeno naprej v prid zaliranega našega naroda in mile domovine.“

Conizione infernale. — „Corriere“ pripoveduje pod takim ljubeznim naslovom, da so se zvezali proti g. Blažu Lenasu gg. Alfred graf Coronini, bankir Vervena in livarnar Anton Polli; ti da bodo delali na vso moč za g. Edwarda viteza Bujattija. — Nam ni nič znano o taki zvezi. Ukjub temu opominjamo naše volilce, naj bodo pripravljani, da pojdiho na volišče; ako ne za drugega vsaj za to, da se pokaže, da v tej skupini je veliko tudi slovenskih volilcev, ne pa čisto laški mandat.

Kaj je resnica? — Vladi blizu stoječi listi, kakor tržaški „Matino“, so naznili, da je bil izvoljen slovenski radikalec dr. Gregorčič; irredenovski listi pa so poročali, da je bil izvoljen — slovensko-vladin kandidat dr. Gregorčič. Italijansko čitajoče občinstvo je res zavidevanja vredno na taki dušni hrani!

Kupčija o glasovi. — Na drugem mestu govorimo o Antonu m. Obiziziju, ki je podkupoval naše volilce. Vsled tega se bo zagovarjal pred sodnikom.

Kako nevarna je taka kupčija, naj povesta naslednja dva paragrafa: § 1174 obtega državljskega zakonika: „Kar je kdo dal vedoma za učinitve nemogočega ali nedopustnega dejanja ne more terjati nazaj.“

To pomeni, da nikdo ni dolžan vrniti denarja, kateri je prejel za svoj glas, a je volil drugače.

Člen VI. zakona z dne 17. decembra 1862. št. 8. d. z. za 1863. zadevajoče nekatere dopolnitve obnega in vojnega kazenskega zakona:

„Kdor pri volitvah za izvrševanje političnih pravic kupuje in prodaja volilne glasove, ali na zviždan način pač glasovanje ali njene izde, zakrivi se, ako se v tem ne dobi kako huje kaznjivo dejanje, pregreška ter je kaznovati z ostrim zaporom od enega do šest mesecev.“

Razsodba najvišjega sodnega kaz. dvora od 5. marca 1887. št. 14.443 iz l. 86. Izraza „kupuje“ in „prodaja“ nista presojati po zasebno-pravnih določilih, temveč umeti jih je sploh v navadnem pomenu; tudi to nadomestuje lahko kupnino, če se za koga plača pijska; kaznjivo dejanje je izvršeno s sklenjenim kupom; če se je s tem dosegel namen, ali ne, je neodločno.“

To je pač jasno govorjeno! Tako ostudno kupčijo bo treba onemogočiti enkrat za vselej. Prav zato prosimo, naj se naznani vsak agitator, ki z denarjem vabi volilce in nasprotni odbor državnemu pravdniku. — Seveda bosta kaznovana oba: oni, ki kupuje, in oni, ki glas prodaja. Ali nič škoda za take barantce!

Volilne spletke. — Na magistratu poznajo Slovence le takrat, kadar jim nalagajo kako plačilo; kadar jih treba povabiti k volitvi, takrat jih pa ne morejo najti. — Kakó so se vršile volitve volilnih mož v V. kuriji, smo marsikaj že povedali; evo še nekaj:

V neki hiši so pozabili kar šest Slovencev, ki stanujejo v Gorici do 30 let Nekdo teh Slovencev je sprejel pred par meseci nekega laškega pohajca pod streho, in glejte ču-lo, za tega pa je vedela magistratova gospođa; torej on je volil, njegov gospodar pa ni mogel. Ali ni kazni vredno tako ravnanje? Ali se ne pravi to: norčevati se z zakonom?

Slovenski delavci pri Pavletiču v Gosposki ulici in pri Venutiju so baje morali iti voliti in sicer laške kandidate; enako se je godilo gotovo še marsikje drugod. — Ali bodo Slovenci na deželi se nadalje mirno gledali tako dirvanje proti svojim rojakom v mestu?

Volitve volilnih mož v Gorici so stale Lahe ogromno truda in denarja, čeprav brez posebnega upanja na zmago pri volitvi poslance. Šli so v boj edino zato, da ne zmagajo Slovenci. — („Narodna stranka“ v Ljubljani pa, kakor pravi „Narod“, se ni posebno ogrevala za take volitve in je torej propadla, ker bi ne spreminili končnega vspeha tudi tedaj, ako bi zmagali.)

Slovence odganjajo iz Gorice. — Goriški magistrat je začel poditi Slovence iz Gorice kar po odgonu. To se je zgodilo že nekaterim rodbinam. Nekega J. Pertouta iz Čepovana so poklicali v petek popoldne na magistrat; očeta rodbine so ondi kar zaprli, da doma niso nič vedeli, kam jim je prišel oče. Drugi dan pa so poslali kar voz pred njegovo stanovanje in — odpeljali vse skup v Čepovan. Mož je preživljal s postenim delom sebe in rodbino; zategadel ni opravičenega razloga za odgon. Toda mož je znan Slovenec; zategadel so laške babnice že pred par tedni stikale glave in pripravovale, da ga odženó iz Gorice. To se je tudi zgodilo. — Opozarjamo vse Slovence v mestu in na deželi, da je mogoče odgnati na dom le take ljudi, ki živé bodisi v n. d. l. g. ali v s. p. d. t. k. prebivalstvu. Kdor se pa živi s postenim delom, ima pravico, da živi kjer hoče. Vsakdo, komur se godi krivica, naj se pritoži. Zupanstva na deželi naj grede ljudem na roko.

„Faustrecht“. — Neki goriški mladenič (Italijan), je objavil v „Soči“, kakó sta ga napadla na ulici kramar Braidotti in čevljar Codermatz (ta ima delavnico v Gosposki ulici). — Vsled te novice je Braidotti ustvil na ulici našega tiskarja in začel z njim prepri; nastalo bi bilo lahko kaj hujskega, da se Braidotti ni zbal samokresa, kateri je baje imel drugi v žepu. V bližini se je zbralo do 30 radovednežev, ki so gledali ta ulični skandalček. — Takó hočejo goriški Lahoni dušiti jasno besedo v „Soči“. Toda v Avstriji ne velja več „Faustrecht“, zato se ho zagovarjal Braidotti pred sodiščem. — Neki župnik je nameraval skleniti z Braidottijem večjo kupčijo za kakih 800 gl.; ali ko je čital v „Soči“, kakó je delal proti č. g. Budnu, se je takoj obrnil drugam. — Umejeno, da take reči jezijo č. b. ali trka naj se na prvi rekoč: mea culpa! — Pride čas, in to prav kmalu, da noben Slovenec ne prestopi praga lahenskih trgovin.

D o s t a v e k. — Resnici na ljubo moramo povedati, da je prvi šel nad mladeniča čevljar C., potem šele je prišel Braidotti z dežnikom in zmerjanjem. Prednost ima torej čevljar C. Vsakemu, kar mu lije, — Mladenič je podal tožbo radi žaljenja časti. Takó dobi gospod Braidotti počulo od dveh strani, da ne gre takih vprašanj reševati na ulici.

Zanimiva „prekletost“. — Nekdo je našel na tleh listič s to-le prezanimivo vsebino: „Prokletstvo. To je: Preklet vsak, kdor pri sedanjih volitvah pomaga slovanom k zmagi, Gorici na škodo. Prokleta zemlja ki krije njegovo truplo. Preklet bodi od svojih sinov in nečakov do tretjega kolena. Preklet od Boga, od narave, od domovine, od meščanov, od sedanosti in nadaljše bodočnosti. Preklet, preklet, tisočkrat preklet, nevlita uniči mu posestvo, ogenj hiše, kuga obiskuj soprogo, bodi mu ne plodna epidemije obiskuj hišo njegovo, strela ga ubij in razsvetluj poslednjo njegovo uro — amen.“

Ljudje so začeli v svoji zagrizenosti že noreti!

Radodarni doneski za „Slogine“ zavode zelo popenjavo. Rodoljubi, vedite, da je stroškov do 10.000 gl. na leto. V teh zavodih je zagotovljena naša prihodnost v Gorici. Vsakó naj torej dá, kolikor more. — Izkaz zadnjih dnuj prihodnjé.

Za Volaričev spomenik v Devinu so dalje darovali: Urbančič Josip v Trstu 3 gl. — Strekelj Alojzij v Zadru 1 gl. — Odlučna hvata!

Potres v Gorici. — Dne 6. marca so nas iznemabili v Gorici stiri izpodzemeljski sunki in sicer ob 8 h 10 m, 8 h 50 m zj., 4 h 47 m in 8 h 43 m pop. Prvi, tretji in četrti sunki so bili dovolj krepki, da jih je začutila večina ljudi. Spoznali so jih celo mnogi na prostem binjavci. Vsaki sunki je spremljal pok, podoben streli iz topa. Drugi sunki je bil rahlejši. Tako tudi sunki, ki sta sledila naslednji dan ob 6 h 10 m in 10¹/₂ h predpoludnem. Sunki so bili v Gorici napnjeni, v Gabriju pri Sovodnjem, kolikor nam je znano, pa že valoviti. Brez dvojbe so se začutili tudi po drugih krajih Vipavske doline, a doslo nam ni od drugod dosejel še nobeno poročilo. Zanimivo je, da se je dne 6. marca sprožil ob 3 h zj. en sunki v Kropi blizu Bleda na Gorenjskem in istočasno v Avlešičih v Črnomlju na Dolenjskem. Potresi v Gorici so sploh v čudni, neznanzi zvezi s potresi odstran kraskega gorovja. Tako se je bil sprožil lahak sunki v Gorici pred Zagrebško katastrofo 9. nov. 1880, in enako pred nesrečnimi Ljubljanskimi sunki ob veliki noči l. 1895. Zatorej so goriški potresi

vredni posebnega zanimanja. Po nalogu ces. akademije znanosti proučuje potrese po Goriškem gospod Ferd. Seidl, c. kr. profesor v Gorici. Razumnike po Vipavski dolini prosimo utrudno, da naj to preiskavo podpirajo in blagovolijo poslati imenovanemu gospodu kratka poročila v potresih dne 6. in 7. t. m. iz krajev, kjer so jih začutili.

† Marija Göstl roj. Souvan. — Znanega slovenskega rodoljuba c. kr. postnega kontrolorja g. Frana Göstla je ziskala huda nesreča. Umrla mu je nemreč 10. t. m. njegova ljubljena soproga. Blaga pokojnica je bila sestra znanih narodnih trgovcev Fr. Ks. in Ferd. Souvan. G. Göstlu naše iskreno sožalje, blagi pokojnici pr čistlen spomin!

Brzojavni uradi so dobili nalog, da morajo zaradi volitev 10., 16. in 18. t. m. razširiti službo na ves dan in tudi po noči, ako bo treba: tudi na naslednji dan. Ob enem je zaukazana najboljša mogoča točnost. Toľiko na znanje volilcev v kraji, kjer hoče volitve.

V Črničah je umrl 4. t. m. tanikajšni veleposestnik in večletni podžupan g. Ivan Pignatari v najlepši dobi svojega življenja, v 39. letu.

Pogreb se je vršil drugi dan popoldne. — Mnogi krasni venci in ogromno število udeležencev pogrebne sprevoda, katerega se je udeleželo razen domačinov in sosesčanov mnogo odlične gospode od blizo in od daleč, posebno iz Ajdovščine in Gorice, pač prica, da je bil pokojni Ivan jako čisten mož. Pokojnik je bil zaveden mož blagega srca ter je stal neomahljivo vedno trdno v vrsti narodnih naših boriteljev. — Blag mu spomin in mir njegove duši!

Okrožnica vsem županstvom poknežene grofovine goriške in gradiške. — Naznanjena s tem, da je deželni odbor založil novo izdajo priročnih, trdno vezanih poselskih knjžic, ki obsegajo tudi posnetek poselskega reda v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku ter stanje po 8 kr. ena. Slavn. županstva naj se preskrbijo s potrebnim številom takih knjžic in naj poslednje dobitno naročeno tukajšnji deželni blagajnici, katera ne oddaja knjžic, če niso poprej plačane.

Zaradi delavskih knjžic pa se je obručati do c. kr. okrajnih glavarjev.

Opozarjamo naše čuj. čitatelje na pivovarja Waneka oglaš na tretji strani, ob enem ga pa najtopleje priporočamo kot dobrega Slovana, brata Čehi, vsem p. n. gostilničarjem na deželi, zlasti na Tolminskem in v Brdih.

Listina nredništva: Gosp. dopisniku iz Smarj: Váš dopis je za danes zopet izostal iz teln. razlogov, pričemo ga prehoditi.

Društvene vesti.

„Goriški Sokol“ bo imel jutri večer, v soboto, ob 8. zvečer redni letni občni zbor, na kateri opozarjamo vse brate Sokole. Prti jih mora precej veliko, ako hočemo, da bo zbor sklepčen.

Vabilo „Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ vabi k letnemu obč. zboru, ki bo na praznik D. M. v četrtek, dne 25. marca, ob 2. uri popoldne v prtiličnih prostorih goriške čitalnice v Marzinjevi hiši, Tržna ulica št. 12, v Gorici z naslednjim dnevnim redom: 1. Letno poročilo odboro. 2. Račun za leto 1896. 3. Proračun za leto 1897. 4. Prememba §§ 26 in 28 društvenih pravil. 5. Morebitni predlogi. 6. Volitev predsednika, 10 odbornikov, 3 namestnikov, 3 pregledovalec računov in 5 razsodnikov. — Letni račun bode dostopen udom in najmanj 14 dni pred občnim zborom razpoložen v društvenih prostorih na ogled (§ 25). — Ako hoče kateri društvenik staviti pri občnem zboru kak predlog, naj ga naznani predsedniku do 20. marca. — Predsednik in odborniki morajo stanovati v Gorici (§ 31).

— K občnemu zboru sme priti, glasovati in voliti vsak ud, ki je izpolnil 18. leto; voljen sme pa biti le polnoletnik. Volilno pravico mora vsak društvenik izkazati z društveno knjžico (§ 34). — Nova §§ naj bi se glasila tako-le: § 26. Reservna zaloga morata znašati vsak za se vsaj toľiko, kolikor znašajo povprečno dvoletni stroški dotičnega bolniškega, domačega ali zunanjege oddelka. Ako kateri bolniški rezervni zalog ne doseže to visokosti, zagotovi se potrebna visokost s povišanjem tednin ali z znižanjem podpor v dotičnem odelku, o čemer sklepa občni zbor. Vsaka taka prememba, smatra se kot prememba pravil, ki potrebuje vladnega odobrenja. — § 28. Kako je nalagati društveno imetje, določuje občni zbor, kateremu je skrbeti za varnost imetja in da se neveči v slučaju potrebe dobijo hitro in brez težave. — V Gorici, dne 10. marca 1897. Dr. A. Gregorčič, predsednik.

„Goriška ljudska posojilnica“ je imela v marcu 75.314 gl. 83 kr. prometa. Ako pojde celo leto tak naprej, kakor prva dva meseca, bo letos 800.000 gl. prometa. Toda presegla bi lahko že letos en milijon, ako bi imela dovolj denarja na razpolago. Rodoljubi, priskočite ji na pomoč! Kdor ima denar v neslovenskih zavodih, naj ga prinese sem! Letos se posojilnica morda razširi v neomejeno zavezo.

Ostala Slovenija.

Trst. — Pri volitvi v peti skupini, v kateri se je volilo neposredno, je bilo oddanih 25.115 glasov. Kandidat progressovcev dr. Hortis je dobil 14.109 glasov, naš kandidat Ivan Naberger 6462, socialist Uečkar pa

4462 glasov. Vseh volilcev v tej skupini je 36.436

Tržaški Slovenci sicer nikakor niso računali na zmago, hoteli so le v priprnem številu pokazati, da bivajo Slovenci na tem ozemlju. Da so se volitve vršile zakonito, bi lahko prišlo do ožje volitve, kar bi bila za nje že zadostna moralna zmaga. O dogodkih samih pred in med volitvijo se nam kar pisati ne da. Vsakemu poštenemu človeku se zgraja duša, ako pomisli, kaj se je vse vršilo pri neprotokih pod naslovom volilna agitacija. Uboge, odvisne delavce so gonili kot nemo zival na volišče. Ogromno število glasovnic se je izdalo italijanskim poddanikom, ki po nobenem zakonu nimajo volilne pravice v Avstriji, dočim brezštevilo naših volilcev ni bilo vpisanih v volilne liste. med njimi celo mnogo jako odličnih in obče poznanih oseb. Pri nekaterih trdkah je bila prava horsa, kupčija s človeškimi dušami, skandalozna kupčija, ki ostane v večno sramoto 19. stoletja. — O tem hoče govoriti na Dunaju, ko v drz. zboru pride na dnevni red odobrenje te volitve. Gradiva bo ogromno in dokaz, da Hortis ni zakonito izbran zastopnikom 5. skupine v Trstu. To bo pač uničevalen poraz za progressovski stranko.

Volitev V. kurije v Trstu. — „Edinost“ je poročila: Ze v nedeljo je bilo poznato po vrvenju po vseh ulicah, da smo na predvečer velike volilne bitke. V Trstu se nismo videli kaj takega, bilo je, kakor da je kos Amerike prestavljen v Trst. Agitacija je bila uprav ameriška: Zato je in ogli so bili napojnjeni z lepaki v vseh mogočih barvah, vseh mogočih velikostih. Z vseh zidov kriče nasproti: Naberger, Hortis, Uečkar! Stranke so napele vse sile. Vendar je ogromna razlika med postopanjem Slovencev in socialistov in pa med postopanjem progressovcev. Dočim se je agitacija prvih dveh gibala strogo v mejah dovoljenega, je bila pa agitacija progressovcev osudna, gnusna, nečuvna. Strašili se niso najnemarnejšega sredstva. Vsako sredstvo: pritiska, prevare, zavratnosti je dobro došlo tej stranki, ki se nazivlja liberalna, a gazi v blato vsi čveni poje liberalizma. Tu hočemo navesti le par vzgledov.

a) V zasmeln zakonu so dostavili glasovnice vsem italijanskim poddanikom in je vsled tega število volilcev za kakih 6000 više, nego bi smelo biti v razmerju se številom prebivalstva.

b) Poznani so nam slučajji, ko biva v jedni in isti hiši po 10 do 12 domačinov in 1 Italijan. Prvih „niso mogli najti“ ujednega, Italijana pa so našli prav lahko in posodi.

c) Delavcem v planini so oduzeli glasovnice vsem do zadnjega, a danes so jih gnali na volišče pod pazduho, v varnem spretnstvu.

d) Nbržji volilcev, ki so bili vpisani v volilne liste, sedaj kar nikjer „ne morejo najti“. Te siromake so uprav surovo o (pravljali z magistratu in z dotičnih sekcij. Njih glasovnicami pa so prav gotovo glasovali Italijani. Radi tega postopanja so bili ljudje silno ogroženi.

e) Gospodari so predli svojim delavcem, da jih takoj odpuste iz službe, ako ne bodo glasovali tako, kakor hočejo oni. A r. le prešli so, ampak tudi urednici so svojo grožnjo v več slučajih, ko se naši posteni delavci niso hoteli udati nasilstvu. Tako se je dogodilo u. pr. Tomažu Zobernu, ki je bil nameščen v javnem vrtu in Ivanu Vatovcu, delavcu pri tvrdki Pepcu.

Takih nemoralnih sredstev se poslužujejo progressovci. Ni čudo torej, da je zavladalo silno ogorenje med socialisti in Slovenci proti progressovcem. To ogorenje se je pojavljalo že večerj posebno med socialisti. Bilo je vso noč spopadov in kričanja po ulicah. Sinoč pa je neki progressovski pobudnik obokl Chiozza celo usrlil na mimoidoče socialiste, vračajoče se s shoda v vrtu Mondo nuovo. Navstajal je seveda silen vrst in krak, kar je dalo povoda različnim govorilam po mestu.

Tudi današnji dan težko da mine gladko. Vsekako hoče in celo danes redarstvo veliko in težavno nalogo.

Tola naj izjde volitev kakor hoče, toľiko je gotovo, da je današnji dan zgodovinske važnosti za mesto tržaško in gotovo usodne važnosti za stranko progressovo. Se svojim postopanjem, se svojim gaženjem pravice in morale, so dosegli gospoda le to, da je mera postala polna popre, nego je bilo misliti. Rekeja je tu, masa se dviga proti gospodujoči stranki; reakcija je že tu, in toli silna, da bi progressova stranka propala že danes prav gotovo, da ni rabila takih sredstev in da ni tako drzno zlorabljala aparata, ki ga ima v rokah.

Istra. — Iz Pomjane poročajo v agitaciji nasprotno stranke: Pri nas je bila silna borba v četrti skupini. Vsi vragi iz Kopra, ves pekel je bil gori pri nas. Glasovi so se kupovali, kakor krave, po 10, 15, 20, 25 do 50 gl., splah, kar je kdo zaldeval. Dvema možema so pomnjali, da ostanita domov več volilcev iz Trstca, 500 gl.! Dva volilca so imeli zaprti dve noči in dva dni: jeden je bil zaprt ves dan, drugi je srečno ušel. — Sploh se ne da dopovedati, kaj so ti ljudje vse storili, da bi zmagali! A naši možje, posebno agitatorji iz župnije Marežice in Kastabone, so se držali trdno kakor skale. Zaslужijo javne pohvale!

Volitev v Istri. — V peti skupini je izvoljen dr. Bartoli z 326 proti dru. M. Laginji, ki je dobil 297 in socialistu Gerinu z 10 glasovi. Krstičević pristasi, to je oni „Prave Naše Sloge“, so volili dr. Bartolija, kar očitno pove, za koga se je trudil dr. Krstič. Ta volitev mora biti uničena, kajti nezakonitost so bile tako očitne, da jih ni mogoče ovreči. Neoziraje se na druge prvotne volitve v krajih, kamor so naši prišli, z gotovo večino na volišče — in teh je deset — in so zmagali nasprotniki, zadostuje samo Labinj z 12 volilnimi možmi — in uspeh volitve bi moral biti drugačen — kajti prišlo bi bilo

do ožje volitve in ta bi imela odločno besedo. Tolajzino se z nadejo, da bo moral bežati dr. Bartoli iz državnega zbora uprav tako, kot je bežal dr. Vergottini pred šestimi leti. — V kmečkima skupinama ja zagotovljena izvolitev prof. Spinčić in dra. Laginje. Za prvega je doslej 180 od 206 volilnih mož, za drugega pa 118 od 215 volilnih mož, torej 21 gl. vs. večine. Naši volilni možje so namreč izvoljeni v zapadnih občinah v Buretu, Pomjani, Miljani, Izoli, Matovani, Visnjani, Poreču, Vodnjani in Barhani. Lahn jezi največ to, da so izvoljeni naši možje tudi v poreski občini, katero so zmatrali nepredobljivo tednjavo italijanstva.

Kranjska. — V Ljubljani je umrl 26. februarja Ljudevit Ursini grof Blagaj v 67. letu svoje dobe. Grof je bil zadnji možki potome stare hrvaske roditelje Blagajev. Knez Bako Babonić je sezidal Blagajem l. 1240. grad Blagaj na Sani, pozneje pa so dobili se gradove Ozič, Steničnjak, Zrinj in Ostronč. Turška sila jih je potisnila v njih gradove na Korani, a l. 1547. pa so se naselili na Kranjskem, kjer je Stefan Blagaj kupil Kočevje. Zadnji Blagaj je živel v Weissentseinu pri Smarju na Dolenjskem. Bil je svoje čase častnik v c. kr. vojski in tudi deželni poslanec za veleposl. —

Ljubljanski župan Herbar je 7. t. m. na slavnostni način izročil diplomi meščanstvu dvema starostaroma ljubljanskega učiteljskega, g. upok. voditelju L. Belarju in voditelju Fr. Rakitelju, in to v navzočnosti g. sod. nadzornika in velikega svetila učiteljev. Čestitamo na tem zaščenemu odlikovanju! Dne 7. t. m. zjutraj je umrl nenadoma slavno znani kranjski prirodopisec Simon Robje, župnik na Senturski gori. Rodil se je na Kranjski gori; nabiral je nemurno rastline, polje in okamenine, zadržal leta pa zlasti glive, tako, da je v tem oziru zaslovel med učenimi svetom. Njegovo zbirko je kupil deželni muzej, a s tem donarjem je ustanovil blagi pokojnik dijaške stipendije. Časten mu bodi spomin!

Iz Ljubljane nam pišejo: Pri ožji volitvi za peto skupino v kolodvorskem, dver-skem okraju in Ulanici se je odločilo za volitve moze zbirati kranjskih socializmov 1231 glasov, za socialne demokrate pa 629 glasov. Krščanski socialisti so torej zmagali z večino 602 glasoma. Uteležba torej ni bila minidna. Naradni občinski glasovalci so s krščanskimi socialisti, nekateri občinski pa s socialnimi demokratami. Socialni demokrate so v volitvah upravljal besedni, Ljubljana je in to ostala slovenska!

Koroška. — V deželni zborni je pri generalni delitvi o proglaševanju zaklada posl. Muri izjavil, da Slavtici ne bodo glasovali za proračun, ker sedanje mešče v slovenskih delih dežele ne ustrezajo željam prebivalstva. Vlada naj poskrbi, da se za Slavtence osvojijo slov. šole. Deželni predsednik je odgovoril, da so se slov. šole postopno osvajale, kjer so jih zahtevali občine. Nohentega poverda pa to, uvajati di. tam, ker jih občine ne zahtevajo. D. z. predsednik je najbrž namenoma prezrl, na kak način so bile občine prisiljene že nlozene pravne preklicati in pa, da občine o tem ne imajo odločevati. Dalje je naglašal, da predsednik potrebo znanja nemščine za Slavtence. Knezoško Kuhn se je izrekel za versko sloj. Slov. posl. Grafenauer je zahteval šestletno šolsko dolžnost. Nemški poslanci so zagovarjali sedanje šolske ureilbe; na to so je proračun sprejel. Proti so glasovali samo slovenski poslanci.

Razgled po slovenskem svetu.

Hrvaška. — V nedeljo, 7. t. m., po noči je umrl v Zagrebu Albert Ogrujan pl. Striga, katerega pritožba naš hrvaški narod hrvaški svojim nazadnjaštvom narodnim ljubiteljem in največjim rodoljubom. Pl. Striga je bil slaven baritonist, naravnost liric in udani prijatelj velikega skladatelja Lisinskega. — Pod imenom Jelencem se je odlikoval v bitki pri Velenju, pri naskoku Dunaja in v bitki pri Savelgradu; dobil je žit zaslužni križec s krono. Za ženo je imel slovensko, Julijo Valčeva, izvrstno pevko, s katero je deloval delj časa z največjimi uspehi na zagrebškem odru. Ker ni mogel postati skladatelj, se je udeležil odposlavljen odru in se na svojem posestvu Okružnjaku bavil z vinarstvom. Oporavljal pa je tudi službo kraljevskega arharvaja. Umrl je 76 let star, močan na duhu in telesu za k. p. Bodi mu časten spomin!

Dalmacija. — Sedaj se vse volitve za V. skupino in za kmečke občine. Povsod se veliki kandidatje soglasno po kompromisu jedne ali druge stranke. V Vičici, v Križu in v nekaterih občinah Kotske Boke so bili doslej izvoljeni brez borbe srbski, v Kotoru pa hrvaški kandidati. Avtor usudi so zmagali samo v Zadru. Tako se vidi, da je imel kompromis tih v Dalmaciji najlepše uspehe, ki niso provzročili nikakega vzne-mirjenja in nikakih posebnih strokov.

Češka. — V Pisku je bil 3. t. m. shod volitev tamnjega volilnega okraja; udeležilo se ga je 69 volilnih mož in kakih 100 prvotnih volitev. Prisel je tudi dr. Vastaty, ki kandiduje na svojo roko v tem okraju. Kovarik, kandidat mladočeške stranke pa ni bil prisel na shod. Zborovalci so se izrekli zoper kandidaturu obeh teh kandidatov in so proglasili Rataya za kandidata. Ta je objubil, da osnuje posebno kmečko stranko v državnem zboru.

Galičija. — V Lrovu so uradni sluge zaplašali volilne listke, na katerih je bil za zapisan vladni kandidat Breiter. Seveda se je proti takemu postopanju vložil protest. — V Lesienicah imajo župana, ki je baje trdno prepričan, da zanj zakoni nimajo veljave. Ko so tam hoteli te dni zborovati socialisti, jim je to prepovedal, češ, da kmetje za sami vedo, kako voliti in jih ni treba poučevati. Sicer pa so — po njegovem mnenju — vse volitve le neumnost. Ko so na to sklicatelj

ugovarjali, da imajo sedaj, ko so razpisane volitve, po zakonu pravico zborovati, jim je odgovoril, da njega zakon ni ne briga, kajti on je zakon v svoji občini.

V Dohobyecu so vladni pristasi kmete močno opijanjili. V jedni sekciji so zmagali socialisti, v dveh pa vladni pristasi. Med volitvijo so bili veliki nemiri in pretepi. Jeden policist je vseskal nekoga kmeta s sabljo po glavi, da se mu je polila kri, drugega policista pa so kmetje pretepli.

V Stryju so 80, v Przemyslu pa 50 oseb zaprl. Neki župnik je imenoval socialiste „živino“. Delavci so radi tega poslali škofu pritožbo z več sto podpisov, v kateri pravijo, da prestopijo v drugo vero, če se jim ne da zadostneje. Škof je poslal župniku ukor.

Senat Iovskega vseučilišča je sklenil, da se bodo ženske, ki so usposobljene za učiteljice, vsprejemale na vseučilišče kot izredne in ženske z gimnazijsko maturo kot redne študentke.

Bosna-Hercegovina. — Deželna vlada je podarila mestu Sarajevu sarajevski tramvaj, ki je bil last deželnega erarja, in s tramvajem vred tudi čisti dohodek izlega od leta 1895. in 1896. v znesku 70.000 gld. Mestni občini imo sedaj mogoče izvesti kanalizacijo in druga potrebna dela, ne da bi morala za to trošiti iz mestne blagajne, ali uvesti novih občinskih davkov. Tu se je pač pokazal slavni erar velikodušnim, kakor se pojavlja le redkokdaj.

Iz Sarajeva poročajo, da je nadškof dr. Stadler že toliko okreval, da odpojuje to dni na otok Lokrum pri Dubrovniku, kamor so mu svetovali zdravnik, da popolnoma ozdravi. Dubrovniški škof dr. Marečić se je že pobral, da bo bivanje v Lokrumu nadškofu, kakor muzeje ugodnoje. Zelimu blagumu pastirju, da skoro zadobi svojo prejšnjo čilost in popolnoma ozdravi, da čim prej more nadaljevati svoje blagoslovno delovanje med bosenski kristjani! Alina Bosnovci mohamedanci so praznovali te dni po mesec dnu trajajo-cemu postu (Rabazanu), svoj največji praznik: Bajram. Tem prigodno spremlja molčan, dostojanstveni čestitke od visokih oseb raznih veroizpovedanih, letos je bil med čestitci tudi minister pl. Kadaj, ki biva že nekaj dnij v Sarajevu.

„Nar. list“ poročajo iz Bosne: Odkar se na Balkanu vse giblje, se tudi v Bosni plasijo vedno pogostje protesti proti vladi. Prvo, da je 1000 uglednih mohamedancev poslalo neko pritožbo sultanu, a Sibi so poslali zopet deputacijo na Dunaj k cesarju. V Banjaloki se je pripravilo 700 oseb za izsedev v Braziljo, ker ne morejo plačevati desetine in davka — to izvolitev je vlada ker na kratko zadržala. — Na Dunaju morda so začeli že resno pomisljevati o tem gibanju in tudi ministra Kadaja prihaj v Bosno ima najbrž v tem svoj vzrok.

Pravke „Nar. list“ pa pišejo, da bosenske oblasti razširjajo vesti, po katerih bi se imelo v Bosni-Hercegovini proglašiti ob-sedno stajje.

Razgled po svetu.

Jugoslovanski klub. — „Dol. Novice“ pišejo: Klub, to je zveza gotovega števila poslenev, ki obhajajo, da bodo v važnih rečeh skupno glasovali v državnem ali dežel-nem zboru, je kaj imenitna stvar. Posamezni izgine, le v družini je moč. Naši poslanci so bili doslej prav razkosani; nekaj jih je bilo v zvezi z katoliško mislečimi Nemci, drugi pa zvežani z nekaterimi Hrvati. Upati pa je, da bodo navzočiji poslanci pristopili s Hrvati vred k enemu takozvanemu „jugoslovanskemu klubu“, kar bode gotovo vsak narodnjak pozdravil z največjim veseljem. Steli bodo pač do 30 glav, torej imeli število, da se bode treba na nje ozirati tudi vlad. Koliko nam je treba na narodnem, gospodarskem in verskem polju! Kako velika nevarnost nam predi od požarnih Lohov v Gorici, Trstu in v Istriji! Le skupno se bode dalo kaj doseči, kaj odvratiti nelicnu narodu. Torej izvoljeni gospodje zaupniki našega naroda, služite, zjedinite se vsaj na Dunaju v blagor našemu zatranemu narodu! — Upamo, da bodo uravnavali te besede tudi konservativni poslanci kranjski.

Avstrija. — Dunajsko višje deželno sodisce je imenovalo odvetniškega kandidata dr. Krečka sodnijskim tolmačem slovenskega jezika.

Gornjeavstrijski deželni zbor je sklenil resolucijo, naj se uprje verska šola. Dr. Ebenlech je ponovil vse, kar se je že govorilo za tako šolo; govoril je o važnosti verske šole za narod, prestol in cerkev. Škof Doppelbauer je rekel, da je sedaj veronauk v šoli stranska stvar, dolžil je novodobno šolo, da vzgaja socialiste in pospešuje sklenje čez mejo. Hofreder je pa izjavil, da so te kmetje zadovoljni s sedanjjo šolo, samo nekateri očivaje bi radi. Državno nadzorstvo je boljše o i cerkvenega.

Ogerska. Poslanec Werner je te dni tožil v ogerski zbornici poslanec, da se Rumuni na Sedmograškem prehitro množijo. V int. esu madjarskega naroda bi bilo, da bi saksonsko prebivalstvo zbrala svoje moči, da odbije rumunski naval. Werner je hotel s tem govorom samo napraviti razpor med Rumuni in Saksonci, da bi pomadjarovanje uspešneje prošlo na Sedmograškem. Ta klic saksonskega renegata pa ni našel blagohotnega odmeva med Saksonci. Njih listi naglašajo, da Rumuni niso še noheuega Sakzonca porumunili, pač pa so jih že Madjari pomadjarili. — Saksonski renegat Gross je pa zahteval premenbu narodnostnega zakona, ki zagotavlja vsem narodnostim enakopravnost, in odpravo nemedjarskih šol, da boče pomadjarovanje hitreje napredovalo. Vsi poskusi, da bi večpili nemedjarskim narodnostim ljubizen do skupne domovine, se povračajo le z nevaležnostjo in madjarska državna ideja se noče priznati. Le edino madjarska šola more stvari predraguciti. — Tako se pojavlja madjarski ševizem celo v

zbornici, kakor da nimajo potrebnejših reči razpravljati.

Ostale države. — V Stari Srbiji je turška vlada oborožila mohamedance s puškami. To je vzbudilo strah ne le v Stari Srbiji, temveč tudi v kraljevini srbski. Med mohamedanci v Stari Srbiji je jako mnogo nevarnih življenj, ki se pečajo največ z ropanjem. Če bodo ti ljudje vsi oboroženi, se je bati, da pojdejo zopet tudi čez srbsko mejo. To se se v mirnih časih večkrat pripeti in vse prilžobe v Carigradu nič ne pomagajo. Zato je sedaj Srbija sklenila pomnožiti vojsko na meji. To je tembolj potrebno, ker utegnejo dogodki na iztoku kmalu tudi Srbijo prisiliti, da pride v boj za osvobodjenje Srbov, kateri so se pod turškim jarmom.

Mednarodna zdravstvena konferenca je izjavila svojo posebno zadovoljnost na tem, da so Angleska, Rusija, Francoska in Perzija prepovedale romanje v Mekko. Tej zabrani se je pridružila deželna vlada Bosne-Hercegovine vsaj v toliko, da je stavila mohamedanski romanjem tako težkih pogojev za odhod, da se je vsled tega odločilo le kakih 20—30 oseb oditi kljub vsem zaprekam v Mekko. Torej o splošnem romanju — kakoršno je vsako leto — letos ne more biti govora, čeprav vlada ni izdala posebne prepovedi. V istem smislu sta ravnila Egipt in Turčija. — Konferenca je določila doho 10 dnij za opazovanje potnikov, ki prihajajo iz okolišnih krajev. Nadalje je sklenila, da se zabrani uvažanje nekaterih predmetov, kakor: sveže kože, žina, kosti itd. Za trgovino Avstrije je velike važnosti, da ni zabranjeno uvažanje bombaza.

Razmere na Kreti.

Položaj na tem otoku je čedalje žalostnejši. Kandidja je popolnoma opuščena in v Kanciji vlada luda lakota. Pa tudi po sredi otoka se čuti precejšnje pomanjkanje živeza. Požiganje vasi se nadaljuje od obeh strani. Prebivalstvo na Kreti želi, da se sedanjim zmešnjavam se naredi konec, naj se že priklipi deželna Grški ali pa naj je zase- dejo čete velevladstij. Četa med mohamedanci je že velika nevolja proti velevladstij, ki so se v stvar vmešale, a potem pa nicesar ne store, da bi res naredili kak rod. Ko bi se ne bile iste utakule v stvar, bi se bili sami skušali sporazneti s kristjani.

Po uradnem poročilu iz Carigrada so dne 4. t. m. izročili poslanski turški vladi spomnico v krečanskem vprašanju. V isti se razlaga postopanje velevladstij zoper okupacijo od strani Grške in pa zahteva, da Grška umakne svoje vojake. Steljuje govori o avtonomiji, ki jo je dati Kreti.

Zasebno poročilo iz Kancije pa pravi: Poveljni evropskih eskadre so izročili grškemu brodovju „ultimatum“, ki zahteva, da se isto umakne tekom 48 ur izpred Krete. Grški admiral je odgovoril na to, da on pri-poznava odno le povelja svoje vlade. Evropsko brodovje, da more tudi polopiti grške ladje, a on se ne bi branil; celo pozdravljal bi zastavo vsake vojne ladje, ki bi ga napadla.

Zabeležiti nam je še revolucijo turških orožnikov. O tej poročila korespondenčni urad iz Kancije; Dancs (3.) ob 4. popoldne so se uprli turški orožniki, ker niso dobili plače. Italijanski in nemški vojaki se ustrelili na upornike, in ko so le-ti videli, da udarijo nanje tudi angleški vojaki, so se udali. — Zasebna vest o tem uporu pa pravi: Ob 4. uri so se uprli orožniki vladne palače ter prečeli streljati na častnike. Polkovnik orož-nikov, Sulejman, je ubil. Revolucionarni orožniki so se utrdili za barikadami.

Angleški, avstrijski in italijanski častniki razpravljajo z orožniki, da bi položili orožje.

Poročilo iz Kancije 5. t. m., se glasi: Velevladstij so polvo-trofitne patrulje po mestih. Popoldne je bil pogreb umorjenega polkovnika turških orožnikov Sulejmana. Itali-janski admiral Canevaro je v daljšem govoru pozival mohamedance v Kanciji na mir, kajti to je edino sredstvo, po katerem se more doseči blagostanje Krete. — Nekoliko turških fantikov so zaprli in jih spravili na angleško vojno ladjo.

Grški nasprotno postopanje velevladstij je dovelo tako daleč, da lahko kar čez noč prčne krvava vojna. To bo zasluza „miroljubne“ Evrope, in pa nje bistroumni di-plomatov, ki se v svoji okornosti izbrali izmed vseh sredstev za rešitev krečanskega vprašanja najokornise. Grška se noče udati zahtevi velevladstij, da naj umakne svoje bro-dovje in vojake s Krete, kajti tega ji ne dopuščata narodni ponos, niti krščanska vest. Grška vlada sicer ni se odgovorila, toda po zasebnih in službenih poročil zgodi se to v kratkem, in sicer bo odgovor zavrnitev zahtevanja velevladstij.

Dolžna poročila se glase: Atene 4. t. m. je bil ministerski svet, v katerem se je razpravljalo o odgo-voru ki naj ga da grška vlada na skupno spomenico velevladstij. Govori se, da je mini-sterški svet sklenil odgovoriti s sledečo izjavo: Ako bi Grška umaknila svoje vojake, utegnulo bi to provzročili nova klanja na Kreti in pa resne netede v grškem kraljev-stvu samem. Kljub vsemu spostovanju, ki je goji nasproti velevladstij, ne more Grška umakniti svojih vojakov s Krete.

Grški kralj je brzojavnim potom ukazal princu Juriju in vsim grškim poveljnikom na Kreti, da ne smejo ostaviti svojega mesta. — V Atenah se marljivo nadaljujejo pri-prave za vojno. Udrube, ki sešijo uhod v pirejski zaliv, se oborožujejo in gradijo se nove baterije.

Te vznemirjujoče vesti popolnoma pot-rjujejo poročilo korespondenčnega urada, ki glasi: Zagotavlja se službeno, da bo odgovor grške vlade na spomenico velevladstij z a ni-kovane in da ista razloži vzroke, ki ji ne dopuščajo, da pozove svojo vojsko domov in da privoli v avtonomijo Krete. — Pozneje se sklne pozvati pod orožje rezervo iz let-nikov 1890., 1889. in 1888., a prej bo mo-bilizovana vsa redna vojska.

Evropska diplomacija je torej, kakor vse kaže, spravila krečansko vprašanje v skrajno kritičen položaj.

Književnost.

„Matice Hrvatska“ počela je svojim članovom dieliti dotično razšiljati svoj književni dar za godinu 1896. — u svemu tri-naest knjiga — prošloga ponedjeljka t. j. 1. marta. I to:

a) u ime godišnjih knjiga (uz godišnji prinos uplać. utemeljitelja po 10 fr., prinos-nika po 3 for.) deset knjiga:

1. Gjurasić: Iz bilinskoga sveta. Knjiga četvrta. (Poučna knjiz. XXI.) VIII. 244 str.;
2. Valla: Povjest srednjega veka. Dio III. Svezak drugi. (Svjetske povjesti knj. VII.) IV. 556 str.;
3. Adamović: Francuzka drama. (Slike iz svjetske književnosti. Svez. IV.) XII. 220 str.;
4. Dežman: Izabrani spisi. Uredio i uvodom popratio Fr. Marković. IV. 230 str.;
5. Niz novijih ruskih pripoviesti. Preveo i uvodom popratio M. Lovrenčević. (Slaven. knjiz. knj. IV.) XIX. 316 str.;
6. Novak: Nikola Baretić. Pripoviest. (Zabavna knjiz. 188 189.) 220 str.;
7. Badalić: Izabrane pjesme. (Zabavna knjiz. 190—192.) 160 str.;
8. Osman-Aziz: Na pragu novoga doba. Pripoviesti. (Zabavna knjiz. 193—195.) 223 str.;
9. Leskovic: Propali dvori. Pripoviest. (Zabav. knjiz. 196—197.) 148 str.;
10. Tomić Heru: Ljubav i sjaj. Igraokaz. (Zabav. knjiz. 198—199.) 132 str.

b) kao nakladine (uz sniženu cijenu za članove „Matice“) tri knjige:

11. Virgil: Eneida. Preveo Tomo Marečić. Uvodom i bilježkama popratio Kol. Rac. (Priroda grčkih i rimskih klasika sv. XIII.) XXXI. 316 str. (Cijena za članove „Matice“ 1 for.);
12. Macaulay: Odabrani essayi. Preveo, uvodom i bilježkama popratio V. Kris-ković. XXXI. 226 str. (Cijena za članove „Matice“ 1 for.);
13. Hrvatske narodne pjesme. Odio prvi: Junake pjesme. Knjiga prva. Uredio dr. Iv. Broz i dr. Stj. Bosanac. XXIV. 610 str. (Cijena za članove „Matice“ 1 fr. 50 nje.)

Zagrebčki članovi „Matice“ — i to utemeljitelji uz potvrdu, a prinosnici uz namiru vrhu uplaćena godišnjeg prinosa — neka podignu sebi pripadajuće knjige „Matice“ — kroz čitav dan — kod družtvenoga knjigovorne g. Ivana Schneidera (Frankopanska ulica), koji je ovlašten, da prima i uplate članskih prinosa „Matice“.

Umoljavaju se prošlogodišnji članovi „Matice“, kojih se znatan broj ove godine još ni prijavio a ni svoje prinose upatio nije, da to što prije učine, a gg. družtveni povjerenici, obrav te zakusnjele prijave i prinose, neka iste što prije amo dostave, da ne bude zapreke razšiljanju knjiga. „Matice Hrvatska“ pouzdano očekuje, da joj se prošlogodišnji članovi „Matice“ ne će izne- ujeriti, ona je — kako joj je bila i dužnost — ustanovila prema prošlogodišnjem broju članova „Matice“ i nakladi i trošak za svoj ovogodišnji za naše prilike u svakom pogledu dostojan književni dar, pak ako se uvazi, da članovi „Matice“ — bez razlike — pri-padaju takovom sloju naroda, koji bez velike žrtve plaća za „Matičin“ književni godišnji dar prinos od 3 (tri) for., tad nema dvojbe, da će revni i poštovni povjerenici „Matice“ sa ponovna pozivom kod dosele još nepri-javljenih prošlogodišnjih članova „Matice“ svakako uspjati.

Preporuča se toplo gg. družtvenim po-vjerenikom „Matice“, da uz ostala ovogodišnja „Matičina“ nakladna izdanja upozore gg. članove „Matice“ naročito i na već davno željno izčekivanu prvu knjigu: „Hrvatskih narodnih pjesama“, koju — u nakladi od 7.000 primjeraka — evo „Matice“ poslije truda od mnogo godina na svijet izdaje. „Matice Hrvatska“ je sve učinila, da ova knjiga, koja nam prikazuje — bez razlike vjerovanja, mišljenja i dijalektičnoga govora — u jednoj cjelini savkolik hrvaški narod, bude ujedno dostojan i častan narodni spomenik. Malena cijena (1 for. 50 nje), koju je „Matice“ ovoj obsegom velikoj a opremom za naše prilike uprav lijepj knjizi za svoje članove udarila, omogućuje svakom i manje imućem članu „Matice“, da si ju nabavi. I zato očekuje „Matice“ pouzdano, da će se i ovaj njen književni rad po zaslugi uvaziti i poduprijeti, — da se započeto djelo uznožno valjano nastavi i častno što prije dovrši.

Upozoruju se gg. članovi „Matice Hrvatske“, koji su se već predbrojili i koji se sada predbroje na prvu knjigu: „Hrv. nar. pjesama“, da ih „Matice“ snatra — kako je to u svoje vrijeme oglašeno i na čelu predbrojnih listova) i od gg. družtvenih povje-renika gg. članovom naročito spomenulo — ako ne odkažu, kad im se ova prva knjiga uručí, predbrojnicu i na dalje knjige: „Hrv. nar. pjesama“, koje će „Matice“ tečajem bu-dućih godina izdati, a koje sve zajedno sačinjavaju jednu cjelinu. Gg. povjerenici „Matice“ su umoljeni i upućeni, da upozor na ovo svakog pojednog predbrojnika, kad im skorih dana uručí ovu knjigu, i da oni iz-vješćuju upravu „Matice“ o novih predbrojnicu na ovu knjigu, izvjestje također o onih predbrojnicu, koji odkažu dalje knjige ovog „Matičinog“ izdavanja, da se uznožno udariti točan broj naklade i za drugu knjigu: „Hrv. nar. pjesama“, koja želi „Matice“ da što prije dodje u štampu.

Posto je odbor „Matice“ odlučio, da se uz godišnji imenik članova „Matice“ štampa i imenik predbrojnika na: „Hrv. nar. pjesme“, to se umoljavaju gg. družtveni povjerenici „Matice“, da u koliko još nisu upravljeni „Matice“ u obće ili ne podpun ovaj imenik do-

stavili, da takav, čim im bude moguće, do-stave.

Članovi „Matice“ na knjige za g. 1896. primati će se tako dugo, dok god bude za-lizne knjige. — Novo pristupivši članovi „Ma-tice“ mogu — radi nastavaka — uz obični prinos od tri for. dobiti i knjige „Matice“ za god. 1894. i 1895., kojih još dostatna zalihama imade.

U Zagrebu, 25. veljače 1897.

Uprava „Matice Hrvatske“.

Foulard - Seide 60 Kr.

bis n. 335 p. M. japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarz, weiss und farbige Henneberg-Seide von 85 Kr. bis 1.14-05 per Meter — glat., gestricht, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) Porto- und steuerfrei ins Haus. — Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz. Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. a. k. Hofl.), ZÜRICH.

Zahvala.

V svojem in v imenu svojih dveh otrok se podpisana tem potom najskrenejše zahvaljuje vsem prijateljem, znancem in sorodnikom, ki so od blizu in od daleč prihiteli izkazati zadnjo čast nepozabnemu soprogu, oziromu očetu, gospodu

IVAN PIGNATARI,

veleposesniku in podžupanu v Črničah,

Prav odlična zahvala posebno velepos-tovanemu g. županu L. Bolko in sliv. sta-rašinstvu za polnoštevilno udeležbo, pevskemu zboru, posebej še velečastni družini Bolko, slav. občini Črničah, gg. učiteljskim zakupnikom v Ajdovščini in dr. za krasne vence in sploh vsem onim, ki so na kakoršen koli način izkazali prijazno sočutje. Bog poplačaj.

Zalužna

Amalija udova Pignatari.

Zahvala.

Vsem onim blagim osebam, kateri so izkazali poslednjo čast našemu rajnemu očetu, oziroma dedu s tem, da so ga spremilo do hladnega groba, izreka podpisana svojjo naj-presrenejšo zahvalo.

Rodbina Loviščig

v Kanalu.

Javna zahvala.

Podpisana se presrčno zahvaljuje vsem onim blagim osebam, katere so spremilo do hladnega groba našega predregrega sinu soproga in brata

ALOŽIJA HVALA,

melanikerja,

ter nam tako vsaj deloma ublažili našo srčno bolečino. Bog jim plačaj.

V Gorici, 9. marca 1897.

Rodbina Hvala.

Zdravnik

Dr. M. Keršovani

ordinuje v lastni hiši

v ulici Barzellini

h. št. 2.

6-1 4 10-7

Goriška pivovarna Fr. Vaňek

v Gorici

na Goriščeku — Piazza Catterini,

naznanja,

da je zdatno razširila svoje pivovar-ske prostore ter jih uredila po naj-novejši zahtevi. Pivo se kuha po češki, dunajski in bavarski navadi in upo-rablja pri kuhanju češki hmelj ter moravski slad.

Zalogo ima Pietro Rossiani v Korminu in Alfred Degenfeld v Campolongo.

Priporoča se p. n. gostilničarjem in zasebnikom v Brdih in na Tolminskem.

Fr. Vaňek,

lastnik pivovarne.

Za svojo restauracijo na Goriščeku išče spretnega in vestnoga gostilničarja.

Išče se

praktikant

za „Goriško ljudsko posojilnico“.

Ponudbe naravnost ravnateljstvu.

Antonija Lang

v Gorici.

Ulica Via Ascoli št. 21 II. nadstropje.

Izkušena vezilja

v belom, barvanem in v zlatu,

se priporoča.

Izdeluje robe s strojem. 70 3-1

